

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 518/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., Z., zastúpeného obchodnou spoločnosťou C. s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Malacky sp. zn. 1 T/168/2009 z 27. februára 2013 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Tos/50/2013 zo 6. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. augusta 2013 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T/168/2009 z 27. februára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos/50/2013 zo 6. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T/168/2009-166 z 21. októbra 2009 bol sťažovateľ uznaný vinným „*pre prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 212 ods. 2. písm. a) Trestného zákona... v jednočinnom súbehu s prečinom neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. Tr. zák...*“.

Okresný súd schválil «dohodu o vine a treste medzi prokurátorom okresnej prokuratúry Malacky..., za čo ho odsúdil... na trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. s/ a § 50 ods. 1 Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Neskôr sa sťažovateľ dňa 18. 04. 2011, 3 dni pred uplynutím vyššie uvedenej skúšobnej doby dopustil prečinu pyliactva, za čo bol Trestným rozkazom Okresného súdu v Malackách č. k.; 3 T/85/2011-37 zo dňa 16. 06. 2011... . odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 1 mesiac, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pričom tento trest sťažovateľ 26. 8. 2011 vykonal.

Následne Okresný súd... na verejnom zasadnutí dňa 27. 02. 2013... zistil, že sťažovateľ bol trestným rozkazom Okresného súdu sp. zn.: 3 T 85/2011 uznaný za vinného zo spáchania prečinu pyliactva podľa § 310 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest vo výmere 1 mesiac, pričom sťažovateľ sa uvedeného trestného činu dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia...

Na to bolo na verejnom zasadnutí uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 1 T 168/2009-206 zo dňa 27. 02. 2013 podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovené, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia podľa rozsudku Okresného súdu Malacky, sp. zn.: 1 T/168/2009-166 zo dňa 21.10.2009 neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov vykoná.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ prostredníctvom zvoleného obhajcu v zákonnej lehote sťažnosť. Následne Krajský súd... Uznesením sp. zn.: 2 Tos 50/2013 zo dňa 06. 06. 2013 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť zamietol, pričom okrem iného uviedol, že sťažovateľ sa predmetného skutku pytliactva dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a bolo preto na mieste, keď súd prvého stupňa v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil a podmienene odložený trest vykoná...

Sťažovateľ namieta a je schopný preukázať, že Uznesením Okresného súdu Malacky č. k.: 1 T 168/2009-206 zo dňa 27. 02. 2013 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Tos 50/2013 zo dňa 06. 06. 2013 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu vyplývajúce z článku 46 ods. 1... Ústavy..., právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti máme za to, že názor vyjadrený uznesením Okresného súdu Malacky č. k.: 1 T 168/2009-206 zo dňa 27. 02. 2013 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Tos 50/2013 zo dňa 06. 06. 2013 nie je správny a nesúhlasíme so stanoviskom, že: „odsúdený sa dopustil skutku prečinu pytliactva v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a bolo preto na mieste, keď súd prvého stupňa v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil, a má teda podmienene odložený trest vykonať.“

Je pravdou, že odsúdený sa v skúšobnej dobe dňa 18. 04. 2011 (t. j. 3 dni pred uplynutím podmieneného odsúdenia do 21. 04. 2011) dopustil prečinu pytliactva, za čo mu bolo dňa 18. 04. 2011 vznesené obvinenie.

Na základe uvedených skutočností máme za to, že pri odsúdenom tak malo byť aplikované nie ustanovenie § 50 ods. 4) Tr. zák., ale ustanovenie § 50 ods. 5) Tr. zák.: „Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Uvedené ustanovenie upravuje vznik zákonnej fikcie, že sa odsúdený osvedčil, a to za nasledujúcich zákonom stanovených podmienok, ktoré musia byť splnené kumulatívne:

uplynula jednak skúšobná doba a jednak i ďalší jeden rok po nej, pričom sa nevyžaduje, aby odsúdený viedol v skúšobnej dobe, resp. aj ďalší rok po nej, riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, v priebehu skúšobnej doby ani v priebehu ďalšieho roku

po jej uplynutí nedošlo k rozhodnutiu súdu o tom, že sa trest vykoná a na tom, že súd nerozhodol o neosvedčení, nemá odsúdený vinu.

Tieto podmienky boli pri odsúdenom naplnené a v takom prípade nastáva fikcia osvedčenia a má sa za to, že podmienične odsúdený sa v skúšobnej osvedčil.

Fikcia osvedčenia nastáva zo zákona uplynutím stanovenej lehoty bez toho, aby bolo potrebné uznesenie súdu. Pre vznik tejto fikcie nie je dôležité, aký spôsob života odsúdený viedol v skúšobnej dobe a v priebehu jednoročnej lehoty po uplynutí skúšobnej doby.

Ak je odsúdený stíhaný za trestný čin, ktorý mal spáchať v skúšobnej dobe, o ktorom treba najskôr rozhodnúť, nemôže súd vo vykonávacom konaní rozhodnúť, že sa trest vykoná podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., pokiaľ sa nezistia iné dôvody na také rozhodnutie, ale je povinný vyčkať na právoplatné skončenie tohto trestného stíhania.

Tento dôvod u odsúdeného jednoznačne pominul, nakoľko trestné stíhanie bolo po 4 mesiacoch právoplatne skončené a súd tak mal pri odsúdenom použiť ustanovenie zákonnej fikcie upravenej v § 50 ods. 5) Tr. zák.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že „1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 1 ods. 1 Ústavy... a čl. 2 ods. 2 Ústavy uznesením Okresného súdu Malacky č. k.: 1 T 168/2009-206 zo dňa 27. 02. 2013 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Tos 50/2013 zo dňa 06. 06. 2013 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Malacky č. k.: 1 T 168/2009-206 zo dňa 27. 02. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Tos 50/2013 zo dňa 06. 06. 2013 sa zrušujú a vec sa Okresnému súdu Malacky vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd... priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 15.000 EUR.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

Súčasne navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť oboch napadnutých uznesení, keďže zastáva názor, že sú splnené podmienky na takýto postup podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993

Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T/168/2009 z 27. februára 2013 a uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos/50/2013 zo 6. júna 2013 v súvislosti s rozhodovaním o tom, či sa odsúdený v skúšobnej lehote osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody.

1. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom

alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V danom prípade sťažovateľ namieta porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a dohovoru pri rozhodovaní okresného súdu a krajského súdu o tom, či sa osoba odsúdená na trest odňatia slobody, ktorého výkon sa podmiennečne odložil, osvedčila, alebo sa nariadi výkon trestu odňatia slobody.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol, že okresný súd *„rozhodol podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., že odsúdený M. P. sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia podľa rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 1 T/168/2009 zo dňa 21.10.2009 neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov vykoná. Pre výkon uloženého trestu ho súd zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.“*

Ďalej krajský súd opísal námietky sťažovateľa v sťažnosti, ktorý uviedol, že *„čo vykonal trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac za prečin pytlactva vedie riadny život, zamestnal sa na stavbe ako robotník, žije v spoločnej domácnosti s družkou, ktorá je na neho silne citovo viazaná. Má za to, že premenený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov je pre neho neprimerane prísny a žiadal v zmysle § 50 ods. 4 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. o predĺženie skúšobnej doby, alternatívne o ustanovenie probačného dohľadu, ktorému je pripravený sa podrobiť“*, a konštatoval, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu *„uznaný vinným z prečinu krádeže... v jednočinnom súbehu s prečinom neoprávneného zásahu do práva domu, bytu alebo nebytového priestoru... a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov a výkon tohto trestu mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.“*

Okrem toho uviedol, že «trestným rozkazom Okresného súdu v Malackách sp. zn. 3 T/85/2011 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu pytliactva... a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac... .

Odsúdený sa teda tohto skutku dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a bolo preto na mieste, keď súd prvého stupňa v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil a podmienične odložený trest vykoná.

Pokiaľ ide o požiadavku uvedenú v sťažnosti týkajúcu sa predĺženia stanovenej skúšobnej doby je potrebné uviesť, že zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 10. 12. 2012 sp. zn. TPj 43/2012 vyplýva, že rozhodnutie podľa § 50 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti a súčasne o primeranom predĺžení skúšobnej doby, môže súd urobiť len v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, o ktoré ide. Pritom lehota predĺženej skúšobnej doby začína plynúť dňom, letory nasleduje po uplynutí posledného dňa skúšobnej doby, ktorá sa predĺži.

Teda z tohto stanoviska je zrejmé, že predĺžiť skúšobnú dobu je možné len vtedy, ak táto skúšobná doba ešte neskončila, teda podmieničné odsúdenie musí v čase rozhodovania prebiehať, t. j. musí plynúť lehota ustanovenej skúšobnej doby.

V danom prípade došlo k odsúdeniu dňa 21. 10. 2009 s právoplatnosťou dňa 21. 10. 2009, kedy začala plynúť 18-mesacná skúšobná doba do 21. 04. 2011. Súd prvého stupňa však rozhodoval o premene dňa 27. 02. 2013, teda takmer dva roky po uplynutí skúšobnej doby. Z uvedených dôvodov potom vzhľadom na citované stanovisko nebolo možné žiadosti a sťažnosti odsúdeného vyhovieť...».

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu námietok sťažovateľa, ako aj odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba kvalifikovať ako ústavne udržateľné a zlučiteľné s obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení inými článkami ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd súčasne dodáva, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a arbitrárnosti. Naopak, závery krajského súdu vyslovené v označenom rozhodnutí možno charakterizovať ako logické a úplne legitímne.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu (a okresného súdu) tiež vyplýva, že za podstatnú skutočnosť pre svoje rozhodnutie považovali to, že sťažovateľ počas trvania skúšobnej doby (3 dni pred jej skončením) spáchal úmyselný prečin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, a túto skutočnosť potvrdil aj sám sťažovateľ, keď uviedol v konaní pred okresným súdom, že *„si je vedomý, že v skúšobnej dobe sa dopustil ďalšej trestnej činnosti“*.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

ôPo odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti (vrátane návrhu na odloženie vykonateľnosti namietaného uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2013